

30 JULI 2017 – ZEVENTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Vondst en vangst

EVANGELIE • De liturgie leest de Bijbel in fragmenten. Dat kan moeilijk anders. Bij wijze van inleiding wordt de evangelielezing vaak voorafgegaan door het zinnetje: „In die tijd...” Die intro staat dus niet in de Bijbel, maar maakt dat we de lezing als een afzonderlijk geheel kunnen beluisteren. Zo horen we vandaag: „In die tijd zei Jezus tot de menigte...” Daar maakt het zondagslectionarium een kleine uitschuiver. Vorige zondag nog heeft Jezus de menigte wandelen gestuurd en is Hij met zijn leerlingen naar huis gegaan. Op hun vraag heeft Hij hen daar de gelijkenis van het onkruid op de akker uitgelegd.

Tijdens dat ‘ten huize van’ – en dus in afwezigheid van de menigte – krijgen de leerlingen nog drie extra gelijkenissen: over een schat in de akker, over een kostbare parel en over het sleepnet. De laatste gelijkenis wordt uitgelegd. Aan het eind vraagt Jezus hen of ze alles hebben begrepen, een vraag die Hij bezwaarlijk aan een mensenmassa kan stellen. Ze menen van wel. Daarop krijgen ze van Jezus een bonus, nog een allerlaatste gelijkenis.

De schat en de parel. De landman vindt de schat bij toeval, de koopman is gedurig op zoek naar de parel. Beiden veilen alles wat ze hebben om in het bezit te komen van wat ze gevonden hebben. De schattenvinder koopt de akker omwille van de schat, de parelzoeker de parel om haarzelf. Het verlangen naar schat en parel is voor beide mannen groter dan hun afhankelijkheid aan wat ze tot nog toe bezaten. Hun hele hebben en houden laten ze los.

Je hoeft geen kenner te zijn om de grote waarde van een schat te vermoeden. Daarom houdt de man de schat verborgen en waakt hij erover de akker eerst tot de zijne te maken. De parelman is een expert. Hij ziet onmiddellijk wat de parel waard is en gaat onverwijld over tot de actie. De schat en de parel zijn beelden van het koninkrijk van God. Dat koninkrijk is er voor iedereen: voor hen die er bij toeval op stoten zowel als voor hen die er met kennis van zaken naar zoeken. Hoewel een gave, valt het koninkrijk niet uit de lucht. Het veronderstelt handelen van de kant van de mens: alles van de hand doen waar je aan vast zit.

Het sleepnet. Naast vondst is het koninkrijk ook vangst. Een gemengde vangst, zoals van vissers die allerlei soort ophalen in hun net. Het sleepnet laat geen voorselectie toe. Pas als het net vol en aan land gesleept is, worden de waardevolle vissen er uitgezocht. Ervaren vissers weten daar het verschil te maken. Jezus trekt het beeld van het sleepnet door naar het koninkrijk. Daar wordt de eindselectie toevertrouwd aan engelen. Zij zullen de rechtvaardigen uitzoeken. De rest belandt in de vuuroven.

Het einde van de wereld mag dan nog niet voor morgen zijn, toch verdraagt de toekomst van de wereld geen uitstel. Zij die deel willen hebben aan het koninkrijk doen best nu al het nodige. Laat je erdoor vinden en vangen.

„Begrijpen jullie dit alles?”, vraagt Jezus aan de leerlingen? Zij antwoorden volmondig: „Ja.” Naast horen is begrijpen cruciaal voor gelijkenissen. Begrijpen veronderstelt betrokkenheid. Wie begrijpt gaat alles verkopen wat hij heeft. De boodschap blijkt van zo’n grote waarde dat hij van blijdschap alles op alles zet om het koninkrijk te winnen.

Oud en nieuw. In een laatste gelijkenis vergelijkt Jezus die Schriftgeleerden die vertrouwd zijn met de geheimen van het koninkrijk met een goede huisvader. Die haalt uit zijn schatkamer nieuw en oud tevoorschijn. Verwijst de evangelist hier naar zichzelf? Als jood stond hij voor de uitdaging de traditie van zijn volk nieuwe glans te geven vanuit het koninkrijk. Oud wordt als nieuw. Evenzeer een uitdaging voor schriftgeleerden van deze tijd.

EERSTE LEZING • Salomo mag vragen aan God wat hij wil. De koning wil geen macht of rijkdom, maar wel een onderscheidingsgeest om recht te kunnen spreken voor zijn volk. Daarom geeft God hem een nog nooit geziene geest vol wijsheid en inzicht.

LEZING UIT PAULUS • God keert alles ten goede voor wie God liefheeft. Paulus beroept zich daarvoor op de zekerheid van de hoop die in hem leeft. Die onwrikbare hoop wil hij delen met de Romeinen. God kent ons van tevoren en heeft ons bestemd tot medegestalte van het beeld van zijn Zoon.

EERSTE LEZING

EERSTE BOEK KONINGEN 3, 5-7-12

In die dagen verscheen de Heer ’s nachts in een droom aan Salomo en zei: „Wat wilt ge dat Ik u geef?”

Salomo antwoordde: „Heer mijn God, Gij hebt uw dienaar tot koning verheven, hoewel ik maar een jonge man ben en nog niet weet wat ik doen of laten moet. Zo staat uw dienaar te midden van het volk dat Gij uitverkoren hebt, een groot volk, zo groot dat het niet te tellen of te schatten is. Geef dus uw dienaar een opmerkelijke geest, om recht te kunnen spreken voor uw volk en onderscheid te kunnen maken tussen goed en kwaad. Want wie is in staat recht te spreken voor dit grote volk van U?”

Dit verzoek van Salomo behaagde de Heer. En God zei tot hem: „Omdat ge juist dit gevraagd hebt en niet gevraagd hebt om een lang leven, ook niet om rijkdom, evenmin om de dood van uw vijanden, maar omdat ge inzicht gevraagd hebt om recht te kunnen spreken, daarom voldeed Ik aan uw verzoek en geef Ik u een geest vol wijsheid en inzicht, zoals vóór u niemand heeft gehad en ook na u niemand zal hebben.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 8, 28-30

Broeders en zusters,

Wij weten dat God in alles het heil bevordert van die Hem liefhebben, van hen die volgens zijn raadsbesluit geroepen zijn. Want die Hij te voren heeft gekend, heeft Hij ook te voren bestemd tot gelijkvormigheid met het beeld van zijn Zoon, opdat deze de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders. Die Hij heeft voorbestemd, heeft Hij ook geroepen. Die Hij riep, heeft Hij gerechtvaardigd, en die Hij rechtvaardigde, heeft Hij verheerlijkt.

EVANGELIE

MATTEÛS 13, 44-52

In die tijd zei Jezus tot de menigte:

„Het Rijk der hemelen lijkt op een schat, verborgen in een akker. Toen iemand hem vond, verborg hij hem weer, en in zijn blijdschap ging hij alles te gelde maken wat hij bezat en kocht die akker.”

„Ook lijkt het Rijk der hemelen op een koopman, op zoek naar mooie parels. Toen hij een parel van grote waarde had gevonden, ging hij alles verkopen wat hij bezat en kocht haar.”

„Ook lijkt het Rijk der hemelen op een sleepnet dat in de zee geworpen, vissen van allerlei soort bijeenbracht. Toen het vol was, trok men het op het strand; men zette zich neer om de goede vissen uit te zoeken en in manden te doen, de slechte echter werden weggeworpen. Zo zal het ook gaan op het einde van de wereld: de engelen zullen uittrekken om de slechten tussen de rechtvaardigen uit te zoeken en in de vuuroven te werpen. Daar zal gewezen zijn en tandengknars.”

„Hebt gij dit alles begrepen?” Zij antwoordden Hem: „Ja.” Hij zei hun: „Daarom is iedere Schriftgeleerde die onderwezen is in het Rijk der hemelen gelijk aan een huisvader die uit zijn schat nieuw en oud tevoorschijn haalt.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

Breda, www.rkbijbel.nl

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 31 juli: Exodus 32, 15-24.30-34 en Matteüs 13, 31-35 • Dinsdag 1 augustus: Exodus 33, 7-11a; 34, 5b-9.28 en Matteüs 13, 36-43 • Woensdag 2 augustus: Exodus 34, 29-35 en Matteüs 13, 44-46 • Donderdag 3 augustus: Exodus 40, 16-21.34-38 en Matteüs • Vrijdag 4 augustus: Leviticus 23, 1.4-11.15-16.27.34b-37 en Matteüs 13, 54-58 • Zaterdag 5

augustus: Leviticus 25, 1.8-17 en Matteüs 14, 1-12 • Zondag 6 augustus (Gedaanteverandering van de Heer) Daniël 7, 9-10.13-14 – Tweede Brief van Petrus 1, 16-19 – Matteüs 17, 1-9.

EUCHARISTIE OP RADIO | 30 juli, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit abdij Keizersberg in Leuven.
EUCHARISTIE OP TV | 30 juli, 10.30 uur, KRO via NPO 2: vanuit de Sint-Gummaruskerk in Lier.